

Sekretariatet
Daniel Nilsson
Tfn: 063-14 75 71
E-post: daniel.l.nilsson@regionjh.se

2018-04-25

RS/593/2018

Regionstyrelsens uppsiktsplikt av Vattenbrukscentrum Norr AB

Den 28 februari 2018, § 52, beslutade regionstyrelsen om vilka bolag, stiftelser, förbund och nämnder som skulle ingå som fördjupningsärenden i regionstyrelsens plan för uppsiktsplikt 2018. Vattenbrukscentrum Norr AB var en av de bolag som valdes ut. Den här rapporten ska utifrån det som regionstyrelsens uppsiktsplikt omfattar redovisa om bolaget bedriver sin verksamhet i enlighet med fullmäktiges beslut, att ekonomin efterlevs och att medlen används på ett ändamålsenligt sätt.

Om bolaget

Vattenbrukscentrum Norr AB (VBCN) driver tillsammans med Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU) avelsprogram för röding och regnbåge. Forsknings- och försöksverksamheten sker i bolagets egen anläggning i Kälarne. SLU står för den genetiska kompetensen och den forskningsmässiga insatsen.

Bolagets verksamhetsmässiga målsättning är att:

- Säkerställa en forskningsstation i Kälarne som är ändamålsenlig.
- Forskning och försök på de ekonomiskt intressanta arterna utgår från och företrädesvis utförs i Kälarne.
- Fortsätta samt utveckla avelsprogrammet på Artic Superior.
- Skapa ett avelsprogram för regnbåge.
- Bygga ett kunskapscentrum för vattenbruket, med inriktning mot de i verksamheten aktuella arterna. Detta kan vara direkt i bolaget eller i dess nära nätverk.
- Vara en samlande kraft för kunskap och information rörande det kommersiella vattenbruket.

Region Jämtland Härjedalen äger 20 % av bolaget.

Övriga ägare är:

- Fiskodlare i Norr Ek. För. 40 %
- Akvakulturforskare i Norr Ek. För. 20%
- SLU Holding. 20 %

Företagets kärnverksamhet har varit och är att bedriva forskning och försök samt upplåta anläggningen till externa forskare framförallt från Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU). Det är forskarna från universiteten som leder och ansvarar för de flesta försök och VBCN stödjer och ansvarar för den dagliga driften. De senaste åren har dock bolaget i större omfattning än tidigare övertagit ansvaret att leda försöken. Anläggning som är unik i Sverige

är byggd för försöksverksamhet. Försök har även utförts på uppdrag av kommersiella aktörer.

Måluppfyllelse

Årsredovisning från VBCN för verksamhetsår 2017 inkom 2018-03-29. Här framgår att bolaget har ett fortsatt nära samarbete med branschorganisationen Matfiskodlarna och de kan gemensamt verka för utvecklingen av svensk rom-, sättfisk- och matfiskproduktion.

Under verksamhetsåret 2017 har en ny avelsgeneration av röding skapats. 4 500 fiskar har individmärks med pit-tag och det har tagits DNA-prov på samtliga individer.

Det råder en fortsatt stor efterfrågan på den röding som produceras och idag finns ett stort underskott på rödingrom och sättfisk. VBCN fortsätter projekteringen av tillbyggnad av anläggningen för att, om möjligt, tillgodose den växande efterfrågan. Inget tyder på att efterfrågan kommer minska inom de närmaste tre åren. All den rom/sättfisk som bolaget kan producera är redan uppbokad för de kommande åren.

Ett mindre försök har genomförts för att utveckla metod för att skapa icke reproducerbar fisk, så kallade triploider. Att skapa triploider kan ge flera positiva effekter varav de två mest betydelsefulla är att det möjliggör export av rom utan att riskera att avelsframstegen kan spridas. Det kan även öppna upp för nya odlingsområden eftersom en icke reproducerbar röding inte kan föröka sig och blanda sig med vilda bestånd i vattenförekomsten där odlingen är lokaliserad.

För närvarande pågår för närvarande försök/forskningsverksamhet i samarbete med universitet, SLU och Skretting (fodertillverkare).

Vid regionala utvecklingsnämndens arbetsutskott 2015-01-19 fick förvaltningschefen för regional utveckling i uppdrag att utreda Region Jämtland Härjedalens engagemang i Vattenbrukscentrum. Någon sådan utredning har inte presenterats. Inför årsmötet 2018 skickade Region Jämtland Härjedalen in en begäran om ett gemensamt aktiemöte med avsikt att diskutera Regionens framtida roll i bolaget.

Ekonomi

Bokslutet för verksamhetsåret 2017 visar på rörelseintäkter om 7 477 mnkr, rörelsekostnader 6 809 mnkr och ett rörelseresultat om 0,668 mnkr. Finansiella poster gav ett överskott om 0,144 mnkr. Bokslutsdispositioner gav ett plus om 0,028 mnkr samt skatter om 0,187 mnkr. Vilket ger ett resultat för 2017 års verksamhet om 0,653 mnkr.

Summering

Vattenbrukscentrum Norr AB driver arbetet i enlighet med ägardirektiv. Årsredovisningen 2017 talar om ett plusresultat på ca 650 000 kronor. Redan under 2015 fick förvaltningschefen för regional utveckling i uppdrag att utreda Region Jämtland Härjedalens engagemang i Vattenbrukscentrum. Någon sådan utredning har inte

presenterats men Regionen har i samband med bolagets årsmöte 2018 kallat till ett gemensamt aktiemöte för att diskutera Regionens framtida ägarroll i bolaget.